

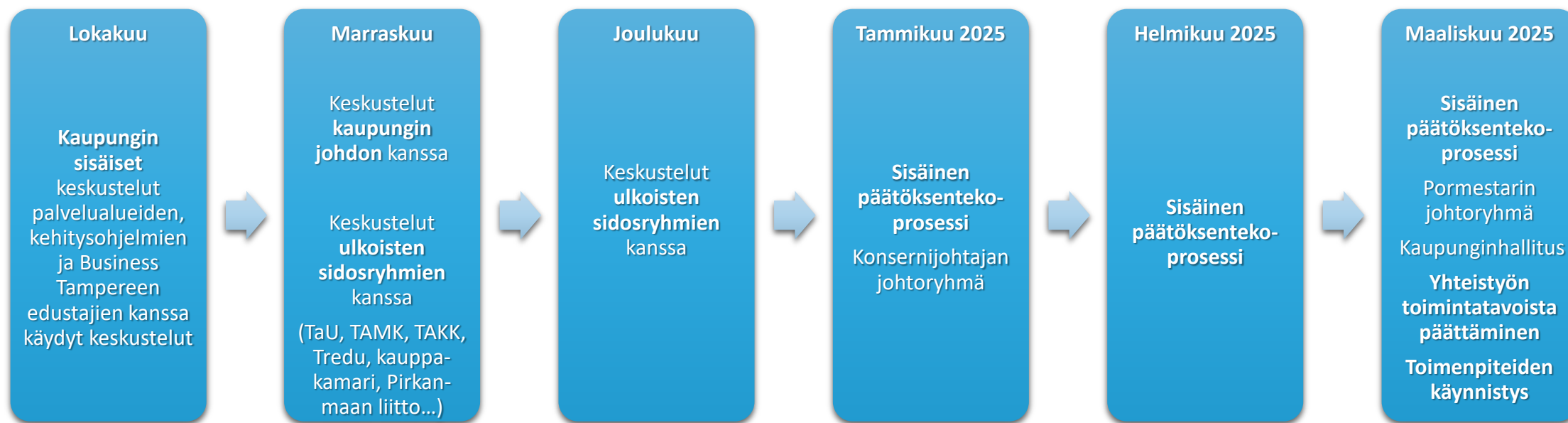
TAMPERE.
FINLAND

Tampereen kansainvälisen toiminnan kärjet

Kaupunginhallitus 31.3.2025

Rantanen, Heinämäki, Keskinen,
Vuorinen

Aikataulu



Tampereen rooli kansainvälisessä järjestelmässä

- Kaupungistuminen jatkaa vahvana, ja samoin kaupunkien kansainvälinen toimijuus on vahvistunut viime vuosikymmeninä.
- Useat ilmiöt kirittävät kaupunkien ja maiden kilpailua osaajista ja teknologiasta:
 - Teollistuneiden maiden heikko väestökehitys ja sosiaalipoliittiset ongelmat
 - Teknologian kiihtyvä kehitys eri sektoreilla ja niiden aiheuttama disruptio
 - Ilmastonmuutoksen torjuminen ja vaikutusten hillintä, kestävän kasvun saavuttaminen
- Muuttunut toimintaympäristö on avannut mahdollisuuksia, vaikka luonut myös haasteita. Teknologiasodan kiihtyminen, korona-pandemian vaikutukset globaaleihin arvoketjuihin ja talouteen sekä Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Euroopan turvallisuuteen ovat nopeasti muuttaneet kansainvälisen järjestelmän dynamiikkaa.
 - Teknologia kietoutuu yhä tiiviimmäksi osaksi ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä maiden kansallista kilpailukykyä ja kapasiteettia.
 - Samaan aikaan erityisesti EU-maissa kamppaillaan jähmeän talouden sekä toisaalta Unionin stabiiliuden kanssa ristikkäisten intressien vallitessa.
 - Suomella on mahdollisuus vahvalla teknologiaosaamisellaan ja vakaalla yhteiskunnallaan sekä puhtaalla luonnollaan menestyä monessa kilpailussa, mutta kaupunkien panosta tarvitaan.
 - Myös kaupunki on entistä riippuvaisempi kansainvälisestä menestyksestä menestyäkseen. Tarvitsemme osaajia, vientiä ja investointeja sekä parhaita ideoita edelläkävijyyden edistämiseksi.

Maailmanpoliittisen tilanteen vaikutuksia

- Maailmanpoliittinen tilanne ja globaalit valtasuhteet ovat muuttuneet ja saattavat muuttua dramaattisesti lyhyessäkin ajassa.
- Kansainvälisen toimintaympäristön muutoksilla on monia epäsuoria ja suoria taloudellisia, teknologisia, poliittisia, sosiaalisia ja turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia myös Tampereelle.
- Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022, USA:n ja Kiinan kiristyneet suhteet ja globaalin talouden heikkeneminen ovat kaikki osaltaan vaikuttaneet muuttuneeseen tilanteeseen. USA:n presidentinvaalien tulos on lisännyt geopoliittisen valtapolitiikan arvaamattomuutta, uudenlaisten globaalien kumppanuuksien mahdollistumista, pakottanut EU:n arvioimaan ja vahvistamaan omaa rooliaan maailmanpolitiikassa. Kiristynyt tilanne voidaan nähdä myös mahdollisuutena eurooppalaisen yhteisöllisyyden ja yhteistyön kasvulle.
- Tampere on helmikuun 2022 jälkeen pyrkinyt vahvistamaan yhteistyötä erityisesti läntisen maailman kanssa. USA:n tämänhetkisen epävakaisuuden takia **Tampere ylläpitää ja vahvistaa jo solmittuja kaupunkisuhteita**. Uusia avauksia arvioidaan vasta USA:n poliittisen tilanteen vakiinnuttua.
- Ensisijaisesti kaupungin kansainvälisessä toiminnassa **keskitytään EU-tasoiseen vaikuttamiseen ja yhteistyön laajentamiseen**.

Miksi kansainvälisen toiminnan kärkiä tarvitaan?

- Alueen toimijoiden kesken tehtävä yhteistyö kansainvälisillä markkinoilla ja verkostoissa on tiivistynyt viime vuosina. Strategisten tavoitteiden kirkastamiseksi ja toiminnan yhteiseen suuntaamiseen pormestari on pyytänyt ehdotusta kansainvälisen toiminnan tavoitteiden kirkastamiseksi entistä vaikuttavamman kv-työn tueksi.
 - Samaan aikaan on tunnistettu tarve linkittää kaupungin ja sen kumppaneiden edunvalvontatyötä ja kv-toimintaa toisiaan tukeviksi kokonaisuuksiksi, ml. uudistunut EU-toimintamalli.
 - Toisaalta kaupunki ja sen kumppanit ovat kansainvälisempiä kuin koskaan: globaali ulottuvuus on mukana lähes kaikessa tekemisessä. Kokonaisuuden täydellinen koordinaatio ja hallitseminen on mahdotonta eikä se ole tarpeellista. On hyvä, että kansainvälisyys eri muodoissaan ui läpi kaupungin.
- Kaupunkitasoisen strategisen kansainvälisen toiminnan kirkastamiseksi on valmisteltu **kaupungin kansainväliset kärjet.**

Kansainvälisen toiminnan kärkien kriteerit

- Kärkien määrittelemiseksi ja edistämiseksi on haluttu tuoda mukaan edunvalvonnasta tuttuja toimintamalleja, jotta kaupungin edun kannalta tärkeimmät kokonaisuudet saadaan nostettua ja ylimmän johdon työtä tuettua. Kärkien edistämällä tarkoitetaan kaupungin intressien ajamiseksi kansainvälisesti, tavoitteellinen kansainvälinen yhteistyö kahdenvälisesti tai verkostoissa.
- Kaupunkitasoisen edun ja intressien ajaminen erottaa kärjet yleisestä kansainvälisestä toiminnasta. Lisäksi kriteerinä on, että niiden edistämiseen tarvitaan kaupungin johdon ja sidosryhmien tukea.
- Kansainvälinen järjestelmä toimii suhteellisessa anarkiassa, joten toimintaympäristön logiikka on erilainen kuin kansallisen tai EU-tason edunvalvonta. EU-edunvalvonta liittyy kuitenkin osaksi kansainvälisten kärkien edistämistä.

Edunvalvonnan eri tasot

EU-edunvalvonta:

Euroopan Unionin päätöksentekoon vaikuttaminen
(Pirkanmaan EU-tavoitteet 2024-2029 Kh 29.1.2024)

Vaikuttamisen kohde:

EU:n päätöksentekuelimet ja virkavalmistelu
Suomen EU-politiikan linjaukset

Kansallinen edunvalvonta:

Kansalliseen päätöksentekoon vaikuttaminen

Vaikuttamisen kohde:

Eduskunnan ja ministeriöiden prosessit, virkavalmistelu

Kansainvälinen

Euroopan Unioni

Suomi

Kansallinen, EU- ja kansainvälinen toiminta/edunvalvonta muodostavat omat kokonaisuutensa, mutta edunvalvonnan tavoitteesta riippuen ne voivat sisältää kaikki tasot ja tukea toisiaan.

Kansainvälinen edunvalvonta:

Globaali toimintaympäristö, EU:n ulkopuolinen maailma, kansainväliseen sääntelyyn vaikuttaminen, kansainvälinen rahoitus

Vaikuttamisen kohde:

Kansainväliset verkostot, kohdemarkkinoiden ja kumppaneiden päättäjät alue- ja kansallisella tasolla

Mitä kansainvälisen toiminnan kärkien edistämiseksi tavoitellaan?

- Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen kestävän kasvun mahdollistamiseksi
- Kaupungin kilpailukyvyyn pitkäjänteinen vahvistaminen
- Kansainvälisen vetovoiman, tunnettuuden ja edelläkävijyyden edistäminen

... koko kaupunkiseudun hyväksi yhdessä keskeisten kumppanien kanssa

Kansainvälisen toiminnan kärjet

Kestävän ja älykkään
kaupungin vahvistaminen

Strategisen
elinkeinopolitiikan alat
(sirut, puolustusteollisuus,
elämystalous, energia)

Kansainvälisten osaajien
houkuttelu

1. Kansainvälisten osaajien houkuttelu

- Osaavan työvoiman saatavuus on kriittistä kasvun ja kilpailukyvyn kannalta. Kotimainen muuttoliike taittuu tulevina vuosina. Ilman merkittävää kansainvälisten osaajien muuttoliikettä Tampereen elinvoima kuihtuu, kilpailukyky heikkenee ja pula työntekijöistä kasvaa. Osaajien saatavuus on yksi kriittisimmistä ja suurimmista yritysten kasvun ja kansainvälistymisen haasteista, ja Tampere kilpailee osaajista muun maailman kanssa.
- Osaajien houkuttelu perustuu työmarkkinoiden tarpeeseen, mutta huomioitavaa on myös se, että tutkimusten mukaan kansainvälinen osaaminen täydentää Suomessa olevaa osaamista luoden potentiaalia innovaatioille ja uusien yritysten ja työpaikkojen synnylle.
- Osaajien houkuttelua tehdään tiiviissä yhteistyössä valtion Work In Finland –toimintojen kanssa. Kansallisen osaajahoukuttelun kohdemaina ovat Intia, Vietnam, Filippiinit ja Brasilia. Parin viime vuoden aikana erityisesti muuttoliike Aasiasta Suomeen on kasvanut. Kansainvälisen rekrytoinnin toimenpiteitä vauhdittaa myös C6 allianssiyhteistyö.
- Tampereella osaajahoukuttelun toimenpiteitä toteutetaan International House Tampereen ja Tampere Welcoming City –kehitysohjelman toimesta.
- Kohdemaihin ja –kaupunkeihin suunnattua osaajahoukuttelua voidaan vahvistaa myös muulla kaupunkien välisellä yhteistyöllä.



Kuva: Laura Vanzo

Tavoitteet ja toimenpiteet 2025

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Kohdemarkkinat	Keskeiset kumppanit
Tampereen kansainvälisen osaajahoukuttelun kohdemaat ja toimenpiteet on määritelty	2025 syksyllä valmistuva tiekartta tarkentaa kansainvälisen osaajahoukuttelun toimialat, kohdemaat ja toimenpiteet	Kansainvälisen osaamisen palvelut	Kansalliset kohdemaat ja mahdolliset Tampereen omat tiekartan määrittelemät	Tampereen yliopisto, Tampereen ammatti-korkeakoulu, Tredu, Tampereen aikuis-koulutuskeskus, yritykset, Business Tampere, Business Finland, Ulkoministeriö, C6
Ho Chi Minh City (Vietnam) – yhteistyö laajenee ja vakiintuu	Ho Chi Minh Cityyn yritysdelegaatio Tampereelta, yhteistyöpöytäkirjan allekirjoitus	Edunvalvonta ja kansainväliset asiat – yksikkö	Vietnam	Business Tampere, Kauppakamari
	Ho Chi Minh City –yhteistyö kattaa myös muut koulutustoimijat. Yhteistyön edistäminen elinkeinoelämän eri aloilla.	Edunvalvonta ja kansainväliset asiat- yksikkö	Vietnam	Business Tampere, Kauppakamari, TAU, TAMK
Intia kansainvälisen osaajahoukuttelun kohteena tarkennetaan	Taustoitus toimialojen ja alueellisuuden kannalta	Kansainvälisen osaamisen palvelut, Tampere Welcoming City-ohjelma	Kartoitusten pohjalta aluemääritys toimenpiteiden kohdentamiseksi	
Brasilia kansainvälisen osaajahoukuttelun kohteena tarkennetaan	Alustavia toimenpiteitä aloitettu, tarkentuvat tiekartan myötä	Kansainvälisen osaamisen palvelut, Tampere Welcoming City-ohjelma	Kartoitusten pohjalta aluemääritys toimenpiteiden kohdentamiseksi	



2. Kestävän ja älykkään kaupungin vahvistaminen

- Globaalit haasteet ja trendit ohjaavat ulkopuolisten, eu- ja muiden kv, rahoituslähteiden kohdentamista ja sisältöä. Rahoitusta, samoin kuin TKI-hankkeita ohjataan entistä enemmän hiilineutraaliuteen ja ilmastokysymyksiin liittyviin kokonaisuuksiin sekä digitaalisuuden edistämiseen.
- Kansainväliset edelläkävijäkaupungit profiloituvat kestävän ja älykkään (smart & sustainable) yhdistelmänä. Tampereella teemaa on edistetty ilmaston ja luonnonmonimuotoisuuden sekä älykaupunkiratkaisujen yhteisen kehittämisen kautta.
- Tampere on kansainvälisesti tunnustettu ja palkittu useissa kestävä- ja älykaupunki- kilpailuissa. Tamperelainen alan osaaminen ja pitkäjänteinen kehitystyö mahdollistavat kansainväliseen aloitteentekijän rooliin ja edelläkävijyyteen pyrkimisen. Erityisesti mahdollisuuksia on profiloitua yhdistämällä älykkään kaupungin ratkaisut luonnon monimuotoisuuden edistämiseen. (smart biodiversity)
- Aloitteellisuus alan verkoissa ja kumppanuuksissa tuottaa uusia mahdollisuuksia niin yrityksille, koulutusorganisaatioille kuin muillekin toimijoille.



Kuva: Mikko Vares

Tavoitteet ja toimenpiteet 2025

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Kohdemarkkinat	Keskeiset kumppanit	Keskeiset kv. verkostot
Tampere osallistuu aktiivisesti keskusteluun, lisää omaa ymmärrystään ja pyrkii vaikuttamaan kansainväliseen tekoälyn ja muun digitalisaation sääntelyyn 	Aktiivinen toiminta ITU-verkostossa. Data- ja digipolitiikan edunvalvontatavoitteiden selkeytys globaalilla tasolla.	Kilpailukyky- ja innovaatiot -ryhmä, Älykaupunki kaupunkilaisille-ohjelma			ITU (International Telecommunication Union), OASC
Tampere on aktiivinen ja tunnettu toimija kestävän ja älykkään kaupungin edistämässä	Selvitetään vaikuttamisen paikat ja toimitaan aktiivisesti oleellisissa älykaupunkien kansainvälisissä verkostoissa	Strateginen elinkeinopolitiikka ja innovaatiot-yksikkö, Älykaupunki kaupunkilaisille-ohjelma, Business Tampere		Dimecc, Tampereen yliopisto	OASC, High Level Forum, Bloomberg
	Selvitetään vaikuttamisen paikat oleellisissa ilmasto-, ympäristö- ja luonnon monimuotoisuus kansainvälisissä verkostoissa	Ilmasto- ja ympäristöpolitiikka -yksikkö		Tampereen yliopisto	YK:n COP-konferenssit, UN Habitat, ICLEI
Kansainvälisten rahoitusmahdollisuuksien parempi hyödyntäminen 	Valmistaudutaan seuraavaan New Bloomberg Philanthropies European Innovation Program-hakuun	Älykaupunki kaupunkilaisille-ohjelma			
	Selvitetään muut mahdolliset kansainväliset rahoituslähteet	Älykaupunki kaupunkilaisille-ohjelma, Ilmasto- ja ympäristö-politiikka –yksikkö		Business Tampere	
Tampere edistää alueellisten kestävien ja älykkäiden ratkaisujen vientiä	Tuetaan startupien vienninedistämistä osallistumalla SXSW25 –tapahtumaan	Strateginen elinkeinopolitiikka ja innovaatiot-yksikkö, Business Tampere	Austin, USA		
	Tamperelaisosaamisen vientiä tuetaan yhteistyöllä LA28 (Los Angelesin kesäolympialaiset)-projektin kanssa	Älykaupunki kaupunkilaisille-ohjelma, Business Tampere	Los Angeles, USA	Business Tampere, Team Finland	
	Vahvistetaan yhteistyötä Greater Bay alueen toimijoiden kanssa niin älykaupungin kehittämisessä kuin koulutuksenkin alalla	Business Tampere	Greater Bay area, Kiina		
Tampere pyrkii edelläkävijäksi ja kasvattaa omaa osaamistaan yhteistyöllä alan edelläkävijöiden kanssa	Kansainvälisessä xCite-hankkeessa yhteistyötä kehitetään EU-kumppaneiden lisäksi Istanbuliin ja Dubaihin. Luodun verkoston kautta Tampere toimii Citiverse-kehittämisen edelläkävijänä sekä vahvistaa globaaleja kumppanuuksia	Strateginen elinkeinopolitiikka ja innovaatiot-yksikkö			




3. Strategisen elinkeinopolitiikan alat (sirut, puolustusteollisuus, elämystalous, energia)

- Business Tampereen johdolla toteutettava seudullinen elinkeinostrategia antaa viitekehyksen, tavoitteet ja mittarit viennin edistämiseksi ja investointien houkuttelulle. Tampereen kaupungin strateginen elinkeinopolitiikka määrittelee kasvun, kilpailukyvyn ja innovointipotentiaalin kannalta tärkeimmät kärjet.
- Tampereelle on keskittynyt merkittävä osa siruteollisuuden osaamista ja yrityksiä. Tavoitteena on, että tämän vuosikymmenen loppuun mennessä Tampereen seudulla on merkittävä eurooppalainen siruosaamiskeskus, joka sisältää suunnittelua, valmistusta sekä vahvaa tutkimus- ja kehitystoimintaa.
- Suomen puolustusteollisuuden yrityksistä kolmasosa sijaitsee Pirkanmaalla. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö sekä suorat Suomen ja eri osavaltioiden väliset suhteet ovat omiaan lisäämään mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaa Yhdysvaltoihin. Lisäksi Washingtonissa työskentelee teollisuusasiamies puolustusalaan palvelevien tamperelaisyritysten tukena.
- Suomen NATO-jäsenyys luo kasvun mahdollisuuksia alueelliselle puolustusteollisuudelle.
- Tulevaisuuden energiajärjestelmä rakentuu yhä voimakkaammin uusiutuvan energian varaan. Energiaturros mahdollistaa tamperelaiselle osaamiselle ja yrityksille kasvun paikkoja.
- Elämystaloudessa erityisesti suurtahtumien haussa kaupungin johdon osallistuminen on tärkeää ja yhteys aluetalouden vahvistumiseen on suoraviivaista.



Kuva: Sami Meisalmi

Tavoitteet ja toimenpiteet 2025

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Kohdemarkkinat	Keskeiset kumppanit	Keskeiset kv. verkostot
Siru- ja puolustusteollisuuden vahvistaminen	Houkutellaan alan investoijia ja yrityksiä Tampereelle	Business Tampere	USA, Austin	Kauppakamari, Tampereen yliopisto, Business Finland	
	Osallistutaan Gateway to US Industrial Platforms – hankkeeseen, jolla puolustusteollisuuden kaupallista ja teollista yhteistyötä syvennetään USA:n kanssa.	Business Tampere	USA	C6, Elinkeinoelämän keskusliitto, Business Finland	
	 Siruihin liittyvien globaalien kumppanuuksien vahvistaminen	Business Tampere, Kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmä	USA, Austin Muut mahdolliset	Tampereen yliopisto, Nokia	High Level Forum
Tampereen alue hyödyntää NATO:n mahdollisuuksia	 Seurataan Suomen NATO -kiinnittymistä ministeriöiden ja puolustusvoimien kautta	Kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmä		Business Tampere	
	Selvitetään NATO-kokosten hakua Tampereelle	Kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmä		Ministeriöt	
Tampereen aseman vahvistaminen energiamurroksessa	 Houkutellaan uusia teollisen mittakaavan vety- ja vihreän energian investointeja.	Business Tampere	Saksa, Ruotsi		Eurocities, EnergyCities, ICLEI
	Varmistetaan oleelliset pohjoiseurooppalaiset alan kumppanit	Business Tampere	Saksa, Ruotsi		
Tampere pyrkii elämystalouden ja uusien teknologioiden saralla kumppanuuksiin kansainvälisten toimijoiden kanssa ja kasvattaa omaa osaamistaan sekä näkyvyyttä yhteistyöllä	Austin –yhteistyön systemaattinen edistäminen, mm. Austinin South-by Southwest –tapahtumaan ja Tampereen Imagine –konferenssiin osallistumisten muodossa	Kilpailukyky ja innovaatiot –ryhmä, Elämystalous-ohjelma	USA, Austin		
	Osallistutaan aktiivisesti kansainvälisiin citiverse-verkostoihin tamperelaisen xr/vr-osaamisen kehittämiseksi	Elämystalous-ohjelma			
Tampereen asemaa kansainvälisenä suur tapahtumakaupunkina vahvistetaan verkostotyön avulla	Vaikutetaan aktiivisesti alan kansainvälisten verkostojen kautta Tampereen edelläkävijyyden edistämiseen ja tunnettuuteen	Vetovoima ja edunvalvontayksikkö, sivistyspalvelut			IAEH (International Association of Event Hosts), Districts of Creativity

Muut ajankohtaiset

Kiova/Ukraina

- Tampereen kaupunki tukee jatkossakin ystävyyskaupunki Kiovaa yhdessä sovittavin toimenpitein.
- Seurataan Ukrainan jälleenrakennukseen liittyviä kansainvälisiä aloitteita ja rahoituskanavia. Tuetaan ja valmistellaan tarvittaessa tamperelaisten yritysten osallistumismahdollisuuksia.



Kuva: Visit Tampere / Mikko Vares